

ساختار سیاسی کشورهای عربی حوزه خلیج فارس و پیامدهای جنگ عراق و کویت

دکتر محمود سید

استادیار گروه تاریخ دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

Mahmood.seyyed@yahoo.com

فاطمه زارع

دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، تهران، ایران

Fatemeh.zare@hotmail.com

چکیده

پایان جنگ عراق علیه ایران همراه بود با بروز تنش جدی در روابط عراق با کویت. دلیل حمله‌ی عراق به کویت بدهی ۳۰ میلیارد دلاری عراق و تلاش صدام برای بازسازی اقتصاد عراق بود که در جنگ تحمیلی علیه ایران نابود شده بود. صدام معتقد بود چون جنگ علیه ایران به سود کشورهای عربی حوزه خلیج فارس بود، دول عربی باید بدهی ۳۰ میلیارد دلاری عراق را ببخشند؛ کویت زیر بار نرفت و این امر همراه با سابقه‌ی درگیری‌های ارضی، تشنج با کویت را تا حد جنگ و حمله‌ی نظامی بالا برد. صدام که در پی جمع‌آوری پول برای ساخت مجدد عراق بود، به کشورهای صادرکننده نفت فشار آورد تا کمی از تولید خود بکاهند تا قیمت نفت بالاتر رود. کویت از کاهش تولید نفت سر باز زد. این کشور همچنین پیشگام کشورهای مخالف کاهش تولید نفت در اوپک شد. کویت مقادیر زیادی نفت استخراج می‌کرد تا بهای نفت را پایین نگه دارد، در حالی که عراق برای بازپرداخت بدهی‌های خود نیاز به فروش نفت به قیمت بالا داشت. در همین زمان بود که صدام مخالفت خود را با خطوط مرزی عراق-کویت نشان داد. دلیل او این بود که این وضعیت باعث جدایی عراق از دریا می‌شود. ملی‌گرایان عراقی نیز دست‌کم به مدت نیم قرن بر این نکته پافشاری می‌کردند که کویت از دیرباز بخش لاینفک عراق بوده و تنها زمانی موجودیت مستقلی پیدا کرده که امپریالیست‌های بریتانیایی اراده کرده‌اند. ذخایر نفتی کویت نیز خود باعث افزایش تنش در منطقه بود. این ذخایر تقریباً با ذخایر نفت عراق برابر بودند.

واژه های کلیدی عراق ، کویت، ساختار سیاسی، پیامدهای جنگ، شورای امنیت